

Βρυξέλλες, 6 Οκτωβρίου 2025
(OR. en)

13622/25

EF 332
ECOFIN 1307

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	1 Οκτωβρίου 2025
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2025) 681 final
Θέμα:	ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ σχετικά με τη στρατηγική της ΕΕ για τον χρηματοοικονομικό γραμματισμό

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2025) 681 final.

σνημμ.: COM(2025) 681 final

Βρυξέλλες, 30.9.2025
COM(2025) 681 final

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

σχετικά με τη στρατηγική της ΕΕ για τον χρηματοοικονομικό γραμματισμό

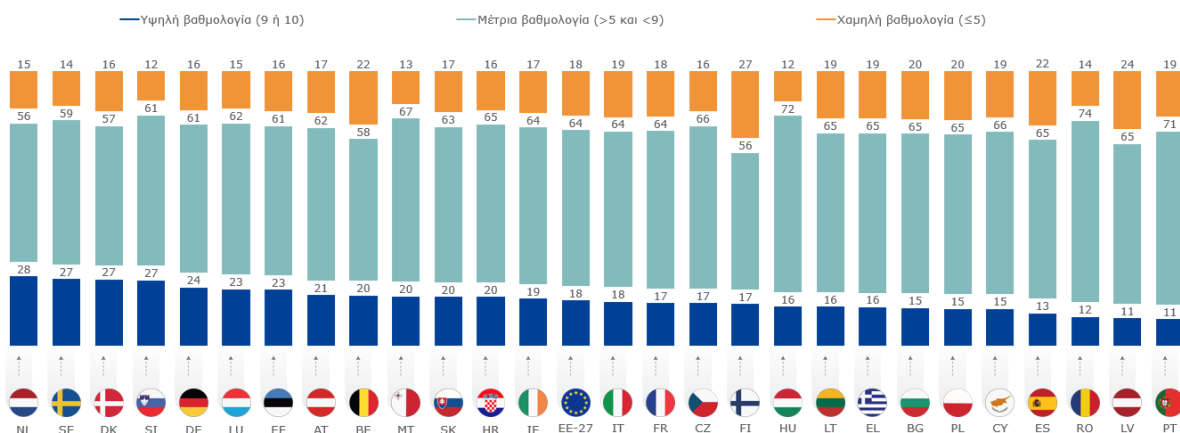
1. Στρατηγική της ΕΕ για τον χρηματοοικονομικό γραμματισμό

Ο χρηματοοικονομικός γραμματισμός αποτελεί βασική δεξιότητα ζωής. Αναφέρεται στον συνδυασμό χρηματοοικονομικής αντίληψης και χρηματοοικονομικών γνώσεων, δεξιοτήτων, στάσεων και συμπεριφορών που απαιτούνται για τη λήψη ορθών χρηματοοικονομικών αποφάσεων. Ο χρηματοοικονομικός γραμματισμός παρέχει στα άτομα τη δυνατότητα να υιοθετούν υγιείς χρηματοοικονομικές πρακτικές, όπως να σχεδιάζουν σωστά τον προϋπολογισμό τους, να λαμβάνουν τεκμηριωμένες επιλογές αποταμίευσης και επενδυτικές επιλογές, να προβαίνουν σε κατάλληλο μακροπρόθεσμο χρηματοοικονομικό σχεδιασμό, συμπεριλαμβανομένου του συνταξιοδοτικού σχεδιασμού, και να διαχειρίζονται υπεύθυνα τα χρέη τους, και έτσι συμβάλλει στη χρηματοοικονομική τους ανεξαρτησία, τη διαχείριση κινδύνων και την αποφυγή της απάτης και της εξαπάτησης. Με την προώθηση ορθών χρηματοοικονομικών συνηθειών, τα άτομα και τα νοικοκυριά μπορούν να βελτιώσουν τη χρηματοοικονομική ανθεκτικότητά τους, με αποτέλεσμα μεγαλύτερη οικονομική σταθερότητα και μείωση του κινδύνου υπερχρέωσης. **Ως εκ τούτου, ο χρηματοοικονομικός γραμματισμός είναι απαραίτητος ώστε να μπορούν οι πολίτες να διασφαλίζουν τη χρηματοοικονομική ανεξαρτησία και ευημερία τους.** Επιπλέον, τα οφέλη του χρηματοοικονομικού γραμματισμού βαίνουν πέραν του ατόμου: μέσω της προώθησης της χρηματοοικονομικής ένταξης και της συμμετοχής των πολιτών στα κοινά, ο χρηματοοικονομικός γραμματισμός συμβάλλει στην οικοδόμηση μιας πιο ανθεκτικής κοινωνίας.

Τα επίπεδα χρηματοοικονομικού γραμματισμού στην ΕΕ είναι επί του παρόντος πολύ χαμηλά (βλ. διάγραμμα κατωτέρω). Σύμφωνα με την έρευνα του Ευρωβαρόμετρου του 2023, λιγότερο από το ένα πέμπτο (18 %) των πολιτών της ΕΕ έχει υψηλό επίπεδο χρηματοοικονομικού γραμματισμού⁽¹⁾. Τα επίπεδα χρηματοοικονομικού γραμματισμού διαφέρουν επίσης σημαντικά μεταξύ των κρατών μελών και μεταξύ των διαφόρων δημογραφικών ομάδων εντός των κρατών μελών. Οι γυναίκες, τα άτομα μικρότερης και μεγαλύτερης ηλικίας, τα άτομα με χαμηλότερο εισόδημα και με χαμηλότερο επίπεδο γενικής εκπαίδευσης ειδικότερα τείνουν να έχουν, κατά μέσο όρο, χαμηλότερο επίπεδο χρηματοοικονομικού γραμματισμού σε σύγκριση με άλλες ομάδες.

¹Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2023), *Παρακολούθηση του επιπέδου χρηματοοικονομικού γραμματισμού στην ΕΕ (Εκτακτο Ευρωβαρόμετρο 525: έρευνα αριθ. 2953)*. Διατίθεται [στο διαδίκτυο] στη διεύθυνση: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2953>.

Ευρωβαρόμετρο: Βαθμολογία χρηματοοικονομικού γραμματισμού ανά κράτος μέλος

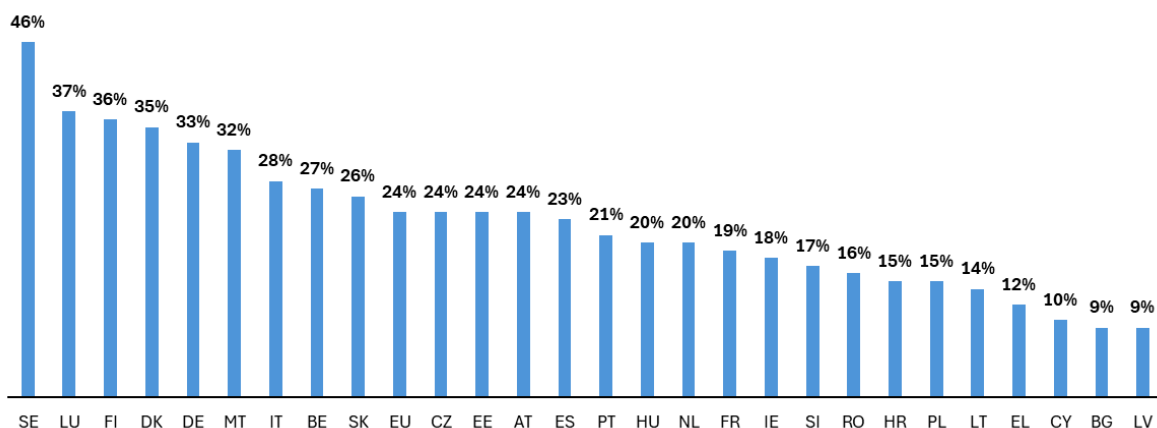

Πηγή: Έρευνα του Ευρωβαρόμετρου για την παρακολούθηση του επιπέδου χρηματοοικονομικού γραμματισμού στην ΕΕ, 2023

Στην ΕΕ, σχεδόν το ήμισυ (49 %) του πληθυσμού ηλικίας μεταξύ 18 και 65 ετών δεν διαθέτει επαρκείς αποταμιεύσεις έκτακτης ανάγκης για να καλύψει τα έξοδα διαβίωσής του για τουλάχιστον τρεις μήνες, χωρίς να δανειστεί χρήματα ή να μετακομίσει σε άλλη κατοικία. Επιπλέον, το 16 % δεν διαθέτει καθόλου αποταμιεύσεις έκτακτης ανάγκης. Το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με χαμηλά επίπεδα χρηματοοικονομικού γραμματισμού, καθιστά τα άτομα αυτά ιδιαίτερα ευάλωτα σε χρηματοοικονομικούς κλυδωνισμούς ή στις συνέπειες της λήψης εσφαλμένων χρηματοοικονομικών αποφάσεων. Η ανάγκη βελτίωσης του χρηματοοικονομικού γραμματισμού είναι ακόμη πιο σημαντική στον σημερινό, ολοένα και πιο ψηφιοποιημένο κόσμο, όπου η πρόσβαση σε ένα ευρύτερο φάσμα χρηματοπιστωτικών προϊόντων και υπηρεσιών είναι πιο εύκολη από ποτέ. Ο χρηματοοικονομικός γραμματισμός πρέπει να αντικατοπτρίζει τους εξελισσόμενους τρόπους με τους οποίους παρέχονται οι χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, προκειμένου οι πολίτες να μπορούν να τις χρησιμοποιούν με ασφάλεια και αυτοπεποίθηση, αξιοποιώντας τις νέες ευκαιρίες που προσφέρουν, μεταξύ άλλων μέσω λογαριασμών αποταμιεύσεων και επενδύσεων και με την προοπτική του ψηφιακού ευρώ, έχοντας παράλληλα επίγνωση των κινδύνων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που συνδέονται με απάτες, εξαπάτηση ή με πολύπλοκα, κερδοσκοπικά προϊόντα υψηλού κινδύνου.

Ο χρηματοοικονομικός γραμματισμός επηρεάζει επίσης τη λήψη χρηματοοικονομικών αποφάσεων. Για παράδειγμα, είναι πιθανό τα διαφορετικά επίπεδα χρηματοοικονομικού γραμματισμού να αποτελούν σημαντικό παράγοντα που εξηγεί το σχετικά χαμηλό επίπεδο συμμετοχής των ιδιωτών σε κεφαλαιαγορές σε ολόκληρη την ΕΕ, καθώς και τις σημαντικές αποκλίσεις στα ποσοστά συμμετοχής μεταξύ των κρατών μελών (βλ. διάγραμμα κατωτέρω).

Ποσοστό του πληθυσμού που διαθέτει επενδυτικό προϊόν (αμοιβαία κεφάλαια, μετοχές ή ομόλογα) ανά κράτος μέλος

Πηγή: Έρευνα του Ευρωβαρόμετρου για την παρακολούθηση του επιπέδου χρηματοοικονομικού γραμματισμού στην ΕΕ, 2023

2. Στρατηγική της ΕΕ για τον χρηματοοικονομικό γραμματισμό

2.1. Στόχοι

Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή προανήγγειλε μια ολοκληρωμένη στρατηγική για τον χρηματοοικονομικό γραμματισμό στην ανακοίνωσή της για την Ένωση Αποταμιεύσεων και Επενδύσεων (SIU)⁽²⁾ με γενικό στόχο την αντιμετώπιση των χαμηλών επιπέδων χρηματοοικονομικού γραμματισμού, προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα στους πολίτες να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις σχετικά με τα προσωπικά τους οικονομικά και να διευκολυνθεί η συμμετοχή τους στις κεφαλαιαγορές σε ασφαλή και υγιή βάση. Η παρούσα στρατηγική αποσκοπεί να στηρίξει σημαντικούς στόχους χρηματοοικονομικής ένταξης, στους οποίους περιλαμβάνονται η ευαισθητοποίηση για την προώθηση της πρόσβασης και της αποτελεσματικής χρήσης των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, η ενίσχυση της οικονομικής ανθεκτικότητας και η προώθηση πολιτικών που στοχεύουν ευάλωτες ομάδες. Επιδιώκει επίσης να εμβαθύνει τον επενδυτικό γραμματισμό και την κατανόηση των χρηματοπιστωτικών προϊόντων, συμπεριλαμβανομένων των πραγματικών αντισταθμίσεων κινδύνου-απόδοσης.

Μια στρατηγική που αφορά τον χρηματοοικονομικό γραμματισμό δεν μπορεί να υιοθετήσει μια προσέγγιση ενιαίας αντιμετώπισης όλων των περιπτώσεων. Οι πρωτοβουλίες πρέπει να καλύπτουν τις ειδικές συνθήκες και ανάγκες των διαφόρων ομάδων-στόχων και κοινοτήτων. Για παράδειγμα, ορισμένα άτομα δεν διαθέτουν αποταμιεύσεις για να επενδύσουν, αλλά θα μπορούσαν να επωφεληθούν από καθοδήγηση σχετικά με τη διαχείριση

² Γενική Διεύθυνση Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, Χρηματοπιστωτικών Υπηρεσιών και Ένωσης Κεφαλαιαγορών (2025). Ένωση Αποταμιεύσεων και Επενδύσεων: Στρατηγική για την ενίσχυση των οικονομικών ευκαιριών για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις της ΕΕ. Διατίθεται [στο διαδίκτυο] στη διεύθυνση: https://finance.ec.europa.eu/publications/savings-and-investments-union-strategy-enhance-financial-opportunities-eu-citizens-and-businesses_el.

των λογαριασμών υπηρεσιών κοινής ωφελείας, πιστωτικών καρτών, ασφάλισης και την πρόσβαση σε κοινωνικές ή άλλες παροχές, ενώ άλλα άτομα διαθέτουν αποταμιεύσεις και θα μπορούσαν να επωφεληθούν από βελτιωμένη πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με τρόπους καλύτερης διαχείρισης των εν λόγω αποταμιεύσεων. Στοχεύοντας σε συγκεκριμένες και ποικίλες δημογραφικές ομάδες με ειδικές συμπεριληπτικές πρωτοβουλίες χρηματοοικονομικού γραμματισμού, συμπεριλαμβανομένων αξιόπιστων συμβουλών για τα χρέη, και προσαρμόζοντας τα μέσα και τους διαύλους επικοινωνίας στις ανάγκες των εν λόγω ομάδων, οι πρωτοβουλίες αυτές θα μπορούσαν να συμβάλουν στη μείωση της οικονομικής ανισότητας, βοηθώντας παράλληλα τα άτομα να μεγιστοποιήσουν τα οφέλη των αποταμιεύσεών τους.

Συνολικά, οι εν λόγω πρωτοβουλίες θα δώσουν στα άτομα τη δυνατότητα να διαχειρίζονται αποτελεσματικά τους προϋπολογισμούς και τις αποταμιεύσεις τους, να αντιμετωπίζουν τις προκλήσεις και τις ευκαιρίες που προκύπτουν από τη συνεχιζόμενη ψηφιοποίηση και να χτίζουν τον πλούτο τους με την πάροδο του χρόνου, μεταξύ άλλων επενδύοντας στις κεφαλαιαγορές. Οι επενδύσεις αυτές έχουν τη δυνατότητα να αποφέρουν υψηλότερες αποδόσεις, ενώ ταυτόχρονα παρέχουν στις εταιρείες της ΕΕ πρόσθετες επιλογές χρηματοδότησης και, ως εκ τούτου, συμβάλλουν στην οικονομική ανάπτυξη. Παρότι το κάθε άτομο θα πρέπει να αποφασίζει το ίδιο αν θα συμμετάσχει στις κεφαλαιαγορές, είναι σημαντικό όσοι επιλέγουν να επενδύσουν να διαθέτουν τα εφόδια ώστε να λαμβάνουν ορθές, τεκμηριωμένες αποφάσεις και να τυγχάνουν δίκαιης μεταχείρισης. Με την καλλιέργεια ενός τέτοιου περιβάλλοντος, οι νέοι επενδυτές μπορούν να λαμβάνουν χρηματοοικονομικές αποφάσεις με αυτοπεποίθηση ενώ οι υφιστάμενοι επενδυτές μπορούν να παραμείνουν ενεργοί. Με τη βελτίωση του χρηματοοικονομικού γραμματισμού, οι πολίτες θα αποκτήσουν επίσης βαθύτερη επίγνωση του αντικτύπου των επενδυτικών τους αποφάσεων. Η επίγνωση αυτή περιλαμβάνει και την καλύτερη κατανόηση των οικονομικών επιπτώσεων της επιλογής τους να χρηματοδοτήσουν ορισμένες δραστηριότητες, καθώς και του αντικτύπου και των επιπτώσεών τους στην απασχόληση, τη βιωσιμότητα, τα κοινωνικά αποτελέσματα και την ανθεκτικότητα.

2.2. Αξιοποίηση πρωτοβουλιών που βρίσκονται σε εξέλιξη

Η στρατηγική βασίζεται στις **υπό εξέλιξη προσπάθειες της Επιτροπής για τη βελτίωση του χρηματοοικονομικού γραμματισμού**, διασφαλίζοντας τη συνέχεια και αξιοποιώντας προηγούμενες πρωτοβουλίες. Συμπληρώνει τις δράσεις που έχουν αναληφθεί για την ευαισθητοποίηση και τη βελτίωση των χρηματοοικονομικών ικανοτήτων των νέων, των παιδιών και των ενηλίκων μέσω των κοινών πλαισίων χρηματοοικονομικών ικανοτήτων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Διεθνούς Δικτύου Χρηματοοικονομικής Εκπαίδευσης του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ–INFE) ⁽³⁾ ⁽⁴⁾, των

³ Γενική Διεύθυνση Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, Χρηματοπιστωτικών Υπηρεσιών και Ένωσης Κεφαλαιαγορών (2023). *Πλαίσιο χρηματοοικονομικών ικανοτήτων για παιδιά, νέους και νέες*. Διατίθεται [στο διαδίκτυο] στη διεύθυνση: https://finance.ec.europa.eu/system/files/2023-09/230927-financial-competence-framework-children-youth_en.pdf https://finance.ec.europa.eu/system/files/2022-01/220111-financial-competence-framework-adults_en.pdf.

⁴ Γενική Διεύθυνση Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, Χρηματοπιστωτικών Υπηρεσιών και Ένωσης Κεφαλαιαγορών (2022). *Πλαίσιο χρηματοοικονομικών ικανοτήτων για ενηλίκους*. Διατίθεται [στο διαδίκτυο] στη

επιχειρηματιών μέσω του ευρωπαϊκού πλαισίου επιχειρηματικών προσόντων [EntreComp ⁽⁵⁾] και των εργασιών που εκτελούνται με τα κράτη μέλη στο πλαίσιο του Μέσου Τεχνικής Υποστήριξης (TSI) ⁽⁶⁾. Λαμβάνει υπόψη το πρόγραμμα πολιτικής «Ψηφιακή Δεκαετία», το οποίο προβλέπει ένα σχετικό πλαίσιο για την προώθηση των ψηφιακών δεξιοτήτων. Συμπληρώνει επίσης την ανακοίνωση του 2025 για την Ένωση Δεξιοτήτων ⁽⁷⁾, την επικείμενη στρατηγική για την καταπολέμηση της φτώχειας και άλλες προσπάθειες ⁽⁸⁾.

Η στρατηγική ανταποκρίνεται επίσης στις εκκλήσεις που απηύθυνε το Συμβούλιο στην Επιτροπή στα συμπεράσματα του 2024 σχετικά με τις χρηματοοικονομικές γνώσεις ⁽⁹⁾ να αναλάβει δράση για τη διευκόλυνση της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών από τα κράτη μέλη, τη συνέχιση της παρακολούθησης των επιπέδων χρηματοοικονομικών γνώσεων στην ΕΕ και την προώθηση της υιοθέτησης πλαισίων για τις χρηματοοικονομικές ικανότητες. Επιπλέον, το Συμβούλιο κάλεσε την Επιτροπή να στηρίξει μη νομοθετικές δράσεις, όπως η χρηματοδότηση έργων χρηματοοικονομικού γραμματισμού μέσω του TSI και του Erasmus+, να διευκολύνει τις ευκαιρίες κατάρτισης και έρευνας και να ενισχύσει τη συνεργασία στον τομέα του χρηματοοικονομικού γραμματισμού.

Η στρατηγική στηρίζει τις προσπάθειες που καταβάλλουν οι Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές (ΕΕΑ), η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) και άλλοι διεθνείς οργανισμοί, ιδίως ο ΟΟΣΑ ⁽¹⁰⁾, για την ευαισθητοποίηση σε χρηματοοικονομικά θέματα και τη βελτίωση των επιπέδων χρηματοοικονομικού γραμματισμού. Σημειώνεται επίσης ότι η Ευρωπαϊκή

διεύθυνση: https://finance.ec.europa.eu/system/files/2022-01/220111-financial-competence-framework-adults_en.pdf.

⁵ Κοινό Κέντρο Ερευνών, σε συνεργασία με τη ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης (2016). *EntreComp: Το πλαίσιο επιχειρηματικών προσόντων*. Διατίθεται [στο διαδίκτυο] στη διεύθυνση: https://joint-research-centre.ec.europa.eu/entrecomp-entrepreneurship-competence-framework_el.

⁶ Βλ., για παράδειγμα, Γενική Διεύθυνση Στήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων (2023). *Εμβληματική πρωτοβουλία του TSI 2024 — Ψηφιακός χρηματοοικονομικός γραμματισμός*. Διατίθεται [στο διαδίκτυο] στη διεύθυνση: https://reform-support.ec.europa.eu/tsi-2024-flagship-digital-financial-literacy_el.

⁷ Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2025), *Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τον ψηφιακό χρηματοοικονομικό γραμματισμό [COM(2025) 90 final]*. Διατίθεται [στο διαδίκτυο] στη διεύθυνση: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX%3A52025DC0090>.

⁸ Η στρατηγική βασίζεται επίσης στις συνεχιζόμενες προσπάθειες της Επιτροπής για την ενίσχυση του γραμματισμού σε θέματα στατιστικών και δεδομένων, με σκοπό να μπορέσουν οι πολίτες να κατανοήσουν τα βασικά στοιχεία που απαιτούνται για τη λήψη ορθών χρηματοοικονομικών αποφάσεων. Βλ.: Eurostat (2024), *Βελτίωση του γραμματισμού σε θέματα στατιστικών*. Διατίθεται [στο διαδίκτυο] στη διεύθυνση: <https://cros.ec.europa.eu/book-page/improving-statistical-literacy>.

⁹ Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2024), *Σχέδιο συμπερασμάτων του Συμβουλίου σχετικά με τις ψηφιακές χρηματοοικονομικές γνώσεις (ST-9930/2024 INIT)*. Διατίθεται [στο διαδίκτυο] στη διεύθυνση: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9930-2024-INIT/en/pdf>.

¹⁰ Ο ΟΟΣΑ παρέχει κατευθυντήριες αρχές μέσω της σύστασης του ΟΟΣΑ/INFE για τον χρηματοοικονομικό γραμματισμό, η οποία στηρίζει τις κυβερνήσεις και τα ενδιαφερόμενα μέρη στον σχεδιασμό, την εφαρμογή και την αξιολόγηση αποτελεσματικών στρατηγικών και εκπαιδευτικών προγραμμάτων. Στο πλαίσιο των εργασιών του, ο ΟΟΣΑ διενεργεί επίσης τακτικές αξιολογήσεις για τη μέτρηση του χρηματοοικονομικού γραμματισμού. Η διεθνής έρευνα του 2023 για τον χρηματοοικονομικό γραμματισμό ενηλίκων, η οποία κάλυπτε 39 οικονομίες, αποκάλυψε την ύπαρξη σαφούς σύνδεσης μεταξύ υψηλότερων επιπέδων χρηματοοικονομικού γραμματισμού και μεγαλύτερης χρηματοπιστωτικής ανθεκτικότητας και ευημερίας. Επιπλέον, στο πλαίσιο του Προγράμματος Διεθνούς Αξιολόγησης Μαθητών (PISA) στον τομέα του χρηματοοικονομικού γραμματισμού του 2022 αξιολογήθηκαν οι δεξιότητες ατόμων ηλικίας 15 ετών και αναδείχθηκαν σημαντικά κενά στην ικανότητα των μαθητών να εφαρμόζουν χρηματοοικονομικές γνώσεις σε πραγματικές καταστάσεις.

Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή έχει ήδη εκδώσει τη δική της έκθεση ⁽¹¹⁾. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξέδωσε επίσης πρόσφατα εκθέσεις σχετικά με την Ένωση Αποταμιεύσεων και Επενδύσεων, συμπεριλαμβανομένου του χρηματοοικονομικού γραμματισμού ⁽¹²⁾, και η Επιτροπή ενθαρρύνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα μέλη του να προωθήσουν προορατικά τον χρηματοοικονομικό γραμματισμό στην ΕΕ.

Η νέα στρατηγική ευθυγραμμίζεται με το **κανονιστικό πλαίσιο της ΕΕ για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες**. Συμπληρώνει τους κανόνες προστασίας των επενδυτών για την ενίσχυση της εμπιστοσύνης των ιδιωτών επενδυτών. Υπό το πρίσμα αυτό, η πρόταση της Επιτροπής του 2023 για μια στρατηγική λιανικών επενδύσεων (RIS) περιλαμβάνει επίσης την υποχρέωση των κρατών μελών να προωθούν τον χρηματοοικονομικό γραμματισμό μεταξύ των ιδιωτών επενδυτών. Η εν λόγω πρόταση βρίσκεται στο στάδιο της νομοθετικής διαδικασίας και αποτελεί επί του παρόντος αντικείμενο διαπραγματεύσεων μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Ο χρηματοοικονομικός γραμματισμός είναι επίσης σημαντικός για τη στήριξη της επιτυχίας των λογαριασμών αποταμιεύσεων και επενδύσεων, που αποτελεί αντικείμενο σύστασης της Επιτροπής που εκδόθηκε την ίδια ημέρα με την παρούσα ανακοίνωση.

Η συνεργασία με τα ενδιαφερόμενα μέρη εξακολουθεί να αποτελεί προτεραιότητα. Η στρατηγική βασίζεται στην επιτυχία της διάσκεψης υψηλού επιπέδου του 2024 με θέμα «Χρηματοοικονομικός γραμματισμός, ανθεκτικότητα και ένταξη» και της ακαδημαϊκής διάσκεψης που τη συνόδευσε ⁽¹³⁾. Ενσωματώνει επίσης παρατηρήσεις από την πρόσκληση υποβολής στοιχείων που δημοσιεύτηκε στο πλαίσιο της ανακοίνωσης για την Ένωση Αποταμιεύσεων και Επενδύσεων, η οποία περιλάμβανε εκτιμήσεις σχετικά με την ανάγκη βελτίωσης των επιπέδων χρηματοοικονομικού γραμματισμού στην ΕΕ. Εκτός αυτού, αποτυπώνει εκτεταμένες διαβουλεύσεις με όλα τα κράτη μέλη μέσω της ομάδας κυβερνητικών εμπειρογνομώνων της ΕΕ για τις λιανικές χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες (GEGRFS).

Η στρατηγική επιδιώκει να συμπληρώσει και να ενισχύσει τις εθνικές στρατηγικές χρηματοοικονομικού γραμματισμού και τις πρωτοβουλίες που αναλαμβάνουν δημόσιοι και ιδιωτικοί φορείς στα κράτη μέλη, όπως ενώσεις καταναλωτών και ιδιωτών επενδυτών, κοινωνικοί εταίροι, οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, κλαδικές ενώσεις και άλλοι συμμετέχοντες στην αγορά. Ειδικότερα, οι ενώσεις καταναλωτών και ιδιωτών επενδυτών μπορούν να χρησιμεύσουν ως αξιόπιστοι, ανεξάρτητοι υποστηρικτές που διασφαλίζουν ότι οι εκπαιδευτικές προσπάθειες παραμένουν προσβάσιμες, αμερόληπτες και ευθυγραμμισμένες με τα συμφέροντα των καταναλωτών.

¹¹ Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΕΟΚΕ) (2025). *Χρηματοοικονομικές γνώσεις και εκπαίδευση για τους Ευρωπαίους* (γνωμοδότηση ECO/677-EEESC-2025). Διατίθεται [στο διαδίκτυο] στη διεύθυνση: <https://www.eesc.europa.eu/el/our-work/opinions-information-reports/opinions/financial-literacy-and-education-europeans-0>.

¹² Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 10ης Σεπτεμβρίου 2025 σχετικά με τις επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις για την ευρωπαϊκή ανταγωνιστικότητα και τη δημιουργία Ένωσης Κεφαλαιαγορών (διευκόλυνση της χρηματοδότησης επενδύσεων και μεταρρυθμίσεων) (TA-10-2025-0185) [στο διαδίκτυο], 10 Σεπτεμβρίου 2025. Διατίθεται στη διεύθυνση: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-10-2025-0185_EL.html.

¹³ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Βελγική Αρχή Χρηματοπιστωτικών Υπηρεσιών και Αγορών (FSMA) (2024). *Χρηματοοικονομικός γραμματισμός, ανθεκτικότητα και ένταξη* (διάσκεψη, 20 Φεβρουαρίου 2024). Διατίθεται [στο διαδίκτυο] στη διεύθυνση: https://finance.ec.europa.eu/events/financial-literacy-resilience-and-inclusion-2024-02-20_el.

Επιπλέον, οι κλαδικές ενώσεις μπορούν να παράσχουν εις βάθος εμπειρογνώσια, πρακτικές γνώσεις και κλιμακούμενη προβολή. Εάν ενταχθούν στο κατάλληλο πλαίσιο, τα στοιχεία αυτά μπορούν να βοηθήσουν τους πολίτες να αποκτήσουν συναφείς και επικαιροποιημένες γνώσεις σχετικά με τα χρηματοπιστωτικά προϊόντα και τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες. Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις βρίσκονται επίσης σε προνομακή θέση για την προώθηση του χρηματοοικονομικού γραμματισμού λόγω της άμεσης πρόσβασής τους σε μια ευρεία βάση εργαζόμενων ενηλίκων. Μέσω του δικτύου τους, οι συνδικαλιστικές οργανώσεις μπορούν να αυξήσουν την προβολή των πρωτοβουλιών χρηματοοικονομικού γραμματισμού και να παράσχουν πρακτική χρηματοοικονομική εκπαίδευση στον χώρο εργασίας, για παράδειγμα σχετικά με την προετοιμασία και τον σχεδιασμό της συνταξιοδότησης.

3. Ολοκληρωμένη προσέγγιση

Εκπληρώνοντας τον υποστηρικτικό και συντονιστικό της ρόλο στον τομέα του χρηματοοικονομικού γραμματισμού και αναγνωρίζοντας τις πολυάριθμες υφιστάμενες εθνικές και ιδιωτικές πρωτοβουλίες που έχουν ξεκινήσει ήδη σε ολόκληρη την ΕΕ, η Επιτροπή επιδιώκει να συμπληρώσει τις υπό εξέλιξη προσπάθειες. Ως εκ τούτου, η στρατηγική επικεντρώνεται σε τομείς στους οποίους η δράση της ΕΕ μπορεί να αποφέρει τη μεγαλύτερη προστιθέμενη αξία.

Στο πλαίσιο αυτό, η στρατηγική της ΕΕ για τον χρηματοοικονομικό γραμματισμό υιοθετεί μια ολοκληρωμένη προσέγγιση και βασίζεται σε τέσσερις αλληλένδετους πυλώνες δράσης: i) συντονισμός και βέλτιστες πρακτικές· ii) επικοινωνία και ευαισθητοποίηση· iii) χρηματοδότηση πρωτοβουλιών χρηματοοικονομικού γραμματισμού, συμπεριλαμβανομένης της έρευνας· και iv) παρακολούθηση της προόδου και αξιολόγηση των επιπτώσεων.

Συνολικά, οι δράσεις σε αυτούς τους τομείς αποσκοπούν στην προώθηση της τεκμηριωμένης λήψης χρηματοοικονομικών αποφάσεων και στη διευκόλυνση της ανάπτυξης και της ανταλλαγής αποτελεσματικών τρόπων παρακολούθησης, ανάλυσης και αξιολόγησης του χρηματοοικονομικού γραμματισμού ⁽¹⁴⁾.

¹⁴ Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι ο χρηματοοικονομικός γραμματισμός διαφέρει από τη χρηματοοικονομική εκπαίδευση. Ενώ ο χρηματοοικονομικός γραμματισμός επικεντρώνεται στα αποτελέσματα —τι γνωρίζουν, τι κατανοούν και τι πράττουν τα άτομα όσον αφορά τα οικονομικά τους— η χρηματοοικονομική εκπαίδευση είναι η διαδικασία μέσω της οποίας τα άτομα αποκτούν τις γνώσεις που χρειάζονται για να αποκτήσουν χρηματοοικονομικό γραμματισμό. Χρηματοοικονομική εκπαίδευση είναι η μάθηση σχετικά με τη δημιουργία προϋπολογισμού, ενώ χρηματοοικονομικός γραμματισμός η εφαρμογή αυτών των αρχών στα προσωπικά οικονομικά. Η έγκαιρη και συνεχής έκθεση στη χρηματοοικονομική εκπαίδευση οδηγεί σε μετρήσιμες βελτιώσεις στη χρηματοοικονομική συμπεριφορά και τις χρηματοοικονομικές γνώσεις. Τα κράτη μέλη στα οποία η χρηματοοικονομική εκπαίδευση είναι ενσωματωμένη στο εθνικό πρόγραμμα σπουδών κατατάσσονται σταθερά μεταξύ των χωρών με τις καλύτερες επιδόσεις όσον αφορά τον χρηματοοικονομικό γραμματισμό σε έρευνες σε επίπεδο ΕΕ. Επιπλέον, σύμφωνα με το πεδίο εφαρμογής των πλαισίων χρηματοοικονομικών ικανοτήτων, η παρούσα στρατηγική δεν καλύπτει τον χρηματοοικονομικό γραμματισμό για επιχειρηματίες και ΜΜΕ, ο οποίος καλύπτεται σε άλλους άξονες εργασιών της Επιτροπής. Μέσω του EntreComp, η Επιτροπή προωθεί την εκπαίδευση στην επιχειρηματικότητα, μεταξύ άλλων για υποεκπροσωπούμενες ομάδες όπως οι γυναίκες και οι νέοι. Επιπλέον, η πρακτική πείρα και η δικτύωση προωθούνται μέσω του Erasmus για νέους επιχειρηματίες (EYE) και του δικτύου Enterprise Europe Network.

α. Συντονισμός και βέλτιστες πρακτικές

Όλα τα κράτη μέλη είτε διαθέτουν ήδη στρατηγική για τον χρηματοοικονομικό γραμματισμό είτε βρίσκονται σε διαδικασία ανάπτυξής της. Επιπλέον, αναλαμβάνονται ποικίλες πρωτοβουλίες χρηματοοικονομικού γραμματισμού από διάφορους ενδιαφερόμενους φορείς στα κράτη μέλη. Η αμοιβαία μάθηση και η ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μπορούν να συμβάλουν στον εντοπισμό και τη διεύρυνση της υλοποίησης αποτελεσματικών πρωτοβουλιών και στην απόκτηση πληροφοριών σχετικά με βασικούς παράγοντες επιτυχίας.

Η Επιτροπή θα συνεργαστεί με τους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς για τον **καθορισμό βασικών θεματικών προτεραιοτήτων και τον προσδιορισμό βέλτιστων πρακτικών** στους εν λόγω τομείς. Οι πιθανοί τομείς δράσης θα περιλαμβάνουν πρωτοβουλίες για την προώθηση της «διδασκαλίας εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών» ή τη χρηματοοικονομική ένταξη και άλλες πρωτοβουλίες που απευθύνονται σε συγκεκριμένες ομάδες-στόχους, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με χαμηλό εισόδημα, των γυναικών, των παιδιών, των νέων ή των ηλικιωμένων, ιδίως με τον προσδιορισμό σχετικών «πρόσφορων στιγμών για μάθηση»⁽¹⁵⁾ για τις εν λόγω ομάδες-στόχους.

Στο πλαίσιο αυτό, **η Επιτροπή θα στηρίζει τη συλλογή και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών** με σκοπό να διασφαλιστεί ότι συζητούνται με τα κράτη μέλη και ότι διερευνώνται πλήρως οι δυνατότητες αποτελεσματικής εφαρμογής σε ολόκληρη την ΕΕ, λαμβανομένων παράλληλα υπόψη των εθνικών ιδιαιτεροτήτων. Οι ανταλλαγές με τα κράτη μέλη θα χρησιμεύσουν για τη διευκόλυνση της αμοιβαίας μάθησης και την προώθηση της σύγκλισης των προσεγγίσεων, κατά περίπτωση.

Οι ανταλλαγές αυτές θα χρησιμεύσουν επίσης ως πλατφόρμα για τον προσδιορισμό των τομέων προτεραιότητας και της καλύτερης μελλοντικής πορείας για τις **εκστρατείες επικοινωνίας και ευαισθητοποίησης και τις ευκαιρίες χρηματοδότησης**.

Με την προώθηση αυτών των ανταλλαγών, η Επιτροπή επιδιώκει να προσδιορίσει κοινές προκλήσεις και να αναπτύξει συνεργατικές λύσεις, ενισχύοντας έτσι τις συλλογικές δεσμεύσεις. Κατά περίπτωση, η Επιτροπή θα μεριμνά για τον συντονισμό με εμπειρογνώμονες από διεθνείς οργανισμούς και τρίτες χώρες για τον εμπλουτισμό αυτής της διαδικασίας.

Θα διοργανώνονται επίσης τακτικές συζητήσεις υψηλού επιπέδου σε υπουργικό επίπεδο για να ενθαρρύνεται η ανάληψη πολιτικής ευθύνης και να διασφαλίζεται η ευθυγράμμιση με ευρύτερες πολιτικές της ΕΕ, καθώς και ο αποτελεσματικός συντονισμός μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ. Αυτές οι τακτικές συζητήσεις θα είναι σημαντικές για τη δημιουργία πολιτικής δυναμικής και τη στήριξη δράσεων χρηματοοικονομικού γραμματισμού τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και σε επίπεδο κρατών μελών.

¹⁵ Μια πρόσφορη στιγμή για μάθηση είναι η καταλληλότερη στιγμή για την εκπαίδευση. Οι πολίτες είναι πιθανότερο να βελτιώσουν τις χρηματοοικονομικές τους γνώσεις και δεξιότητες ή να υιοθετήσουν καλύτερη χρηματοοικονομική συμπεριφορά κατά τη διάρκεια πρόσφορων στιγμών για μάθηση, καθώς τότε έχουν μεγαλύτερο κίνητρο και είναι πιο δεκτικοί στη μάθηση. Οι πρόσφορες στιγμές για την απόκτηση χρηματοοικονομικού γραμματισμού είναι στιγμές κατά τις οποίες οι πολίτες έχουν τη δυνατότητα να εφαρμόσουν τις γνώσεις τους σε μια συγκεκριμένη περίπτωση που τους ενδιαφέρει.

Η Επιτροπή εκφράζει επίσης την ικανοποίησή της για το έργο των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών σχετικά με τη χρηματοοικονομική εκπαίδευση, ιδίως το αποθετήριο πρωτοβουλιών χρηματοοικονομικής εκπαίδευσης, το οποίο είναι καίριας σημασίας για τη βελτίωση του συντονισμού και την προώθηση της ανταλλαγής ορθών πρακτικών. Η Επιτροπή καλεί τις **ΕΕΑ να αναπτύξουν από κοινού ένα ευρύτερο αποθετήριο για τις πρωτοβουλίες χρηματοοικονομικής εκπαίδευσης** που αναλαμβάνονται στους τομείς που εποπτεύουν. Το αποθετήριο θα πρέπει να είναι εύκολα προσβάσιμο στο διαδίκτυο, συμπεριληπτικό, φιλικό προς τον χρήστη και να περιλαμβάνει δυνατότητα αναζήτησης, η οποία θα επιτρέπει στους χρήστες να εντοπίζουν τις υφιστάμενες πρακτικές ανά θέμα, με βάση ένα υποκείμενο σύστημα ταξινόμησης. Δεν θα πρέπει να περιορίζεται στο πεδίο της ψηφιακής χρηματοοικονομικής εκπαίδευσης.

Για να διευκολυνθούν οι ανταλλαγές και να βοηθηθούν τα ενδιαφερόμενα μέρη να έρθουν σε επαφή μεταξύ τους, η Επιτροπή θα διοργανώνει επίσης **τακτικά εργαστήρια με επαγγελματίες στον τομέα του χρηματοοικονομικού γραμματισμού**, στα οποία θα συμμετέχουν ενδιαφερόμενα μέρη του ιδιωτικού και μη κερδοσκοπικού τομέα, συμπεριλαμβανομένων ενώσεων καταναλωτών και ιδιωτών επενδυτών. Τα εργαστήρια αυτά θα έχουν ως στόχο τον προσδιορισμό κατευθυντήριων αρχών ή πρακτικών μέτρων για την προώθηση της συνεργασίας και θα προωθούν τη δημιουργία μιας πανευρωπαϊκής κοινότητας ιδιωτικών και μη κερδοσκοπικών επαγγελματιών στον τομέα του χρηματοοικονομικού γραμματισμού.

Η συμμετοχή ιδιωτικών φορέων στη βελτίωση του χρηματοοικονομικού γραμματισμού έχει σαφή πλεονεκτήματα ως συμπλήρωμα των πρωτοβουλιών άλλων ενδιαφερόμενων μερών, κυρίως επειδή καθιστά δυνατή την αξιοποίηση των τεράστιων δικτύων τους, της πρακτικής εμπειρογνωσίας τους και της ικανότητας προβολής τους. Ωστόσο, η απουσία τυποποιημένου κώδικα δεοντολογίας για τα εν λόγω ενδιαφερόμενα μέρη μπορεί να οδηγήσει σε (ή να δημιουργήσει την εντύπωση ότι υπάρχουν) συγκρούσεις συμφερόντων ή ασυνέπειες στην ποιότητα και την αξιοπιστία των παρεχόμενων πληροφοριών. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θα προωθήσει και θα συμβάλει στην ανάπτυξη ενός **ευρωπαϊκού κώδικα δεοντολογίας για τους ιδιωτικούς και τους μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς που υλοποιούν πρωτοβουλίες χρηματοοικονομικού γραμματισμού**. Ο εθελοντικός κώδικας δεοντολογίας θα πρέπει να βασίζεται σε αρχές και να αναπτυχθεί από κοινού από εκπροσώπους των ενδιαφερόμενων μερών υπό την αιγίδα της Επιτροπής. Ένας ισχυρός κώδικας δεοντολογίας θα διασφαλίσει ότι οι στόχοι των πρωτοβουλιών χρηματοοικονομικού γραμματισμού είναι διαφανείς και ότι το εκπαιδευτικό περιεχόμενο είναι ακριβές και αμερόληπτο, με αποτέλεσμα την προώθηση της εμπιστοσύνης μεταξύ καταναλωτών και επενδυτών και την ενίσχυση της αξιοπιστίας των πρωτοβουλιών. Θα συμβάλει επίσης στον μετριασμό του κινδύνου πιθανών συγκρούσεων συμφερόντων, όπου ιδιωτικοί φορείς ενδέχεται να προωθούν προϊόντα ή υπηρεσίες που εξυπηρετούν τα δικά τους συμφέροντα και όχι την οικονομική ευημερία των συμμετεχόντων. Ένας σαφώς καθορισμένος κώδικας θα προαγάγει τη δεοντολογική συμπεριφορά, τη λογοδοσία και τη συνεχή βελτίωση, οδηγώντας τελικά σε πιο αποτελεσματικά και δίκαια προγράμματα χρηματοοικονομικού γραμματισμού. Επιπλέον, η Επιτροπή συνιστά στα κράτη

μέλη να εξετάσουν το ενδεχόμενο ενσωμάτωσης του κώδικα δεοντολογίας της ΕΕ στις εθνικές στρατηγικές τους για τον χρηματοοικονομικό γραμματισμό ⁽¹⁶⁾.

Προτεινόμενα μέτρα:

- *Η Επιτροπή θα διοργανώνει τακτικές θεματικές συνεδριάσεις των αρμόδιων κυβερνητικών ομάδων εμπειρογνομόνων, όπου απαιτείται, για τον συντονισμό των προσπαθειών επικοινωνίας, ευαισθητοποίησης, παρακολούθησης, αξιολόγησης και χρηματοδότησης των εθνικών πρωτοβουλιών χρηματοοικονομικού γραμματισμού. Η πρώτη συνεδρίαση θα διοργανωθεί το πρώτο τρίμηνο του 2026.*
- *Η Επιτροπή θα συνεργαστεί με τους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς για τον καθορισμό θεματικών τομέων προτεραιότητας και τον προσδιορισμό βέλτιστων πρακτικών· στη συνέχεια θα πραγματοποιηθούν ανταλλαγές σχετικά με τις πρακτικές αυτές μεταξύ των εμπειρογνομόνων των κρατών μελών που είναι αρμόδιοι για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση πρωτοβουλιών χρηματοοικονομικού γραμματισμού, αρχής γενομένης από το τέταρτο τρίμηνο του 2026. Αυτές οι βέλτιστες πρακτικές θα παρουσιαστούν και θα συζητηθούν με τα κράτη μέλη τόσο σε τεχνικό όσο και σε πολιτικό επίπεδο. Κάθε κράτος μέλος θα είναι υπεύθυνο για την αξιολόγηση της εφαρμογής των βέλτιστων πρακτικών που έχουν προσδιοριστεί και η Επιτροπή θα δημοσιεύσει τα αποτελέσματα της συζήτησης.*
- *Η Επιτροπή θα διοργανώνει τακτικά εργαστήρια στα οποία θα συμμετέχουν ενδιαφερόμενα μέρη του ιδιωτικού και του μη κερδοσκοπικού τομέα με σκοπό τη διευκόλυνση των ανταλλαγών, την ενίσχυση της συνεργασίας και την προώθηση της δημιουργίας μιας πανευρωπαϊκής κοινότητας επαγγελματιών στον τομέα του χρηματοοικονομικού γραμματισμού, από το 2026.*
- *Το 2027 η Επιτροπή θα διοργανώσει μια πρώτη εκδήλωση σε υπουργικό επίπεδο σχετικά με τον χρηματοοικονομικό γραμματισμό ώστε να γίνει απολογισμός της προόδου που έχει επιτευχθεί όσον αφορά τη διάδοση και την εφαρμογή των βέλτιστων πρακτικών, καθώς και για να εξεταστούν βασικές αναδυόμενες τάσεις. Η εκδήλωση θα έχει ως στόχο να διασφαλίσει τη συνέχιση της ενεργού συμμετοχής και της πολιτικής δέσμευσης και θα πραγματοποιείται ανά διετία.*
- *Η Επιτροπή θα στηρίξει την ανάπτυξη ενός εθελοντικού ευρωπαϊκού κώδικα δεοντολογίας βάσει αρχών για τους ιδιωτικούς και τους μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς σε συνεργασία με τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη έως το πρώτο τρίμηνο του 2027. Η Επιτροπή συνιστά επίσης στα κράτη μέλη να εξετάσουν το ενδεχόμενο ενσωμάτωσης του κώδικα δεοντολογίας της ΕΕ στις εθνικές στρατηγικές τους για τον χρηματοοικονομικό γραμματισμό, καθώς και να*

¹⁶ Για παράδειγμα, η εθνική στρατηγική της Αυστρίας για τον χρηματοοικονομικό γραμματισμό περιλαμβάνει κώδικα δεοντολογίας για τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών. Βλ.: Ομοσπονδιακό υπουργείο Οικονομικών (Αυστρία) (2024). *Overview National Financial Literacy Strategy (Download & Contact Details)*. Διατίθεται [στο διαδίκτυο] στη διεύθυνση: <https://www.bmf.gv.at/en/the-ministry/National-Financial-Literacy-Strategy/overview-national-financial-literacy-strategy/download---contact-details.html>.

επιβλέπουν την πρόοδο μέσω της παρακολούθησης του αριθμού των οργανισμών που τον τηρούν.

β. Επικοινωνία και ευαισθητοποίηση

Στα συμπεράσματα του Συμβουλίου του 2024 τονίζεται η σημασία των εκστρατειών ευαισθητοποίησης στον τομέα του χρηματοοικονομικού γραμματισμού και ενθαρρύνονται τα κράτη μέλη να αναλάβουν σχετική δράση.

Τα προγράμματα και οι πρωτοβουλίες χρηματοοικονομικού γραμματισμού είναι ουσιαστικής σημασίας, αλλά η ευαισθητοποίηση σχετικά με τα προγράμματα αυτά αποτελεί προφανή προϋπόθεση για την επιτυχία τους. Στο πλαίσιο αυτό, θα σχεδιαστεί εκστρατεία ευαισθητοποίησης σε επίπεδο ΕΕ για την ενίσχυση των υφιστάμενων εθνικών δράσεων στον τομέα, η οποία θα συμπληρώσει τις προσπάθειες επικοινωνίας, ευαισθητοποίησης και καθοδήγησης των αρχών των κρατών μελών και των ενωσιακών και εθνικών ενώσεων καταναλωτών και κλαδικών ενώσεων, καθώς και των κοινωνικών εταίρων.

Η εκστρατεία ευαισθητοποίησης σε επίπεδο ΕΕ θα επικεντρωθεί στις προσωπικές χρηματοοικονομικές δεξιότητες, στις οποίες περιλαμβάνονται ο προγραμματισμός του προϋπολογισμού, ο σχεδιασμός της συνταξιοδότησης, η διαχείριση του χρέους, η διαχείριση κινδύνων και η πρόληψη της απάτης και της εξαπάτησης, οι οποίες αφορούν όλους τους πολίτες της ΕΕ, ιδίως τις ευάλωτες ομάδες. Η εκστρατεία θα είναι επαρκώς ευέλικτη ώστε να στηρίζει εξατομικευμένες εθνικές προσεγγίσεις που καλύπτουν συγκεκριμένες ομάδες-στόχους, όπως τα άτομα με αναπηρία, οι γυναίκες, οι νέοι, οι ηλικιωμένοι και τα άτομα χαμηλού εισοδήματος. Οι ομάδες αυτές μπορεί να είναι δυσπρόσιτες και να έχουν ειδικές ανάγκες οι οποίες ενδέχεται να διαφέρουν μεταξύ των κρατών μελών. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό οι εθνικές στρατηγικές να αξιοποιούν υφιστάμενες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων κοινοτικών κέντρων ή παρόμοιων κοινωνικών κόμβων σε τοπικό επίπεδο, ανάλογα με την περίπτωση, και να συνεργάζονται με αξιόπιστους και προσιτούς συνομιλητές για την προσέγγιση αυτών των ομάδων-στόχων.

Ταυτόχρονα, η εκστρατεία θα στηρίζει τους ευρύτερους στόχους της Ένωσης Αποταμιεύσεων και Επενδύσεων για την καλλιέργεια «επενδυτικής νοοτροπίας» και την ευαισθητοποίηση σχετικά με τους κινδύνους και τις ευκαιρίες των επενδύσεων, συμπεριλαμβανομένων των αντισταθμίσεων κινδύνου-απόδοσης και των οφελών της διαφοροποίησης. Η εκστρατεία θα περιλαμβάνει ποικίλο επικοινωνιακό υλικό που θα βοηθά τους επενδυτές να συλλέγουν πληροφορίες με συμπεριληπτικό τρόπο, μεταξύ άλλων σχετικά με τον τρόπο συμμετοχής στις κεφαλαιαγορές και τα χαρακτηριστικά των διαφόρων επενδυτικών προϊόντων. Το εν λόγω υλικό θα τονίζει τα οφέλη των λογαριασμών αποταμίευσης και επενδύσεων (στο εξής: ΛΑΕ) από την άποψη της διευκόλυνση της συμμετοχής στις κεφαλαιαγορές και με τον τρόπο αυτό θα συμπληρώσει τη σύσταση για τους ΛΑΕ συμβάλλοντας στην προβολή τους και ενθαρρύνοντας την υιοθέτησή τους.

Για να υποστηριχθούν οι πρωτοβουλίες των κρατών μελών, να αυξηθεί η προβολή τους και να διασφαλιστεί η συνοχή του μηνύματος που διαδίδουν, θα δημιουργηθεί ένα **δίκτυο «πρεσβευτών του χρηματοοικονομικού γραμματισμού»**. Αυτό το δίκτυο δημόσιων προσωπικοτήτων θα προωθήσει τον χρηματοοικονομικό γραμματισμό ως ευρωπαϊκό και

εθνικό στόχο, διευρύνοντας το πεδίο του πέρα από τις απλές επενδυτικές αποφάσεις, ώστε να συμπεριληφθούν η καθημερινή διαχείριση των χρημάτων και η ευαισθητοποίηση των καταναλωτών. Χωρίς αυτούς τους υποστηρικτές, οι προσπάθειες για την ευαισθητοποίηση του κοινού συχνά στερούνταν της αναγκαίας προβολής και επιρροής για να επιφέρουν ουσιαστικές αλλαγές. Οι πρεσβευτές θα μπορούσαν να γεφυρώσουν το χάσμα παρέχοντας κατανοητά παραδείγματα και προσωπικές μαρτυρίες που έχουν απήχηση σε ποικίλα ακροατήρια, ενισχύοντας έτσι τη συμμετοχή και ενθαρρύνοντας περισσότερους ανθρώπους να αναπτύξουν βασικές χρηματοοικονομικές δεξιότητες.

Οι πρεσβευτές θα πρέπει να έχουν καίριο ρόλο εντός των κρατών μελών στην καθοδήγηση των πολιτών προς αξιόπιστα προγράμματα και πόρους χρηματοοικονομικού γραμματισμού και τους σχετικούς συνομιλητές, συμπεριλαμβανομένων των ενώσεων καταναλωτών και ιδιωτών επενδυτών, των κοινωνικών εταίρων και των εθνικών αρχών. Οι πρεσβευτές θα επιλέγονται και θα διορίζονται από κάθε κράτος μέλος προκειμένου να στηρίζουν και να ενισχύουν τις συνολικές προσπάθειες για την προώθηση του χρηματοοικονομικού γραμματισμού σε ολόκληρη την ΕΕ. Οι πρεσβευτές αυτοί θα δραστηριοποιούνται σε εθνικό και τοπικό επίπεδο, σε συνεργασία με τους πολίτες και τις κοινότητες (συμπεριλαμβανομένων όσων βρίσκονται σε αγροτικές περιοχές), τις επιχειρήσεις, τις κυβερνήσεις και τα εκπαιδευτικά ιδρύματα. Θα ενισχύσουν τον διάλογο σε εθνικό επίπεδο, στοχεύοντας διάφορες ομάδες μέσω διαφόρων διαύλων, μεταξύ άλλων με τη συμμετοχή σε δημόσιες εκδηλώσεις, τη συνεργασία με τα καθιερωμένα μέσα ενημέρωσης και την επαφή με τις νεότερες γενιές στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Θα συμβάλουν στην προώθηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων, θα ενθαρρύνουν τη λήψη τεκμηριωμένων χρηματοοικονομικών αποφάσεων και θα στηρίζουν πρωτοβουλίες που επιτρέπουν στους πολίτες να διαχειρίζονται καλύτερα τα οικονομικά τους και να συμμετέχουν στις κεφαλαιαγορές. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να παρέχουν συνεχή στήριξη στους πρεσβευτές κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Η Επιτροπή θα συνεργάζεται τακτικά με τους πρεσβευτές του χρηματοοικονομικού γραμματισμού, φέρνοντάς τους περιοδικά σε επαφή για να αξιολογούν την πρόοδο, να ανταλλάσσουν απόψεις και ιδέες, καθώς και βέλτιστες πρακτικές σε τοπικό επίπεδο. Θα τους εφοδιάσει επίσης με βασικά μηνύματα και επικοινωνιακό υλικό, τα οποία οι πρεσβευτές μπορούν να εξατομικεύουν και να προσαρμόζουν στο τοπικό πλαίσιο. Αυτό το δίκτυο πρεσβευτών θα μπορούσε επίσης να συνεργάζεται με ενωσιακές και εθνικές οργανώσεις καταναλωτών και ιδιωτών επενδυτών, καθώς και τους κοινωνικούς εταίρους, για την υλοποίηση της εκστρατείας ευαισθητοποίησης ή για την προώθηση των δράσεων των εν λόγω οργανώσεων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν τη χρηματοοικονομική καθοδήγηση. Η προσέγγιση αυτή αποσκοπεί στην αξιοποίηση των υφιστάμενων δικτύων και της υφιστάμενης εμπειρογνωσίας σε εθνικό επίπεδο ώστε να μεγιστοποιηθούν ο αντίκτυπος και η εμβέλεια της εκστρατείας.

Οι πρεσβευτές της ΕΕ μπορούν επίσης να διαδραματίσουν ενεργό ρόλο κατά την Παγκόσμια Εβδομάδα Χρήματος του ΟΟΣΑ/INFE, μιας ετήσιας παγκόσμιας εκστρατείας ευαισθητοποίησης που αποσκοπεί να διασφαλίσει ότι οι νέοι διαθέτουν, από μικρή ηλικία, τις απαραίτητες χρηματοοικονομικές γνώσεις και δεξιότητες.

Επιπλέον, η Επιτροπή θα διοργανώσει **δημόσιες εκδηλώσεις**, οι οποίες θα περιλαμβάνουν συζητήσεις σχετικά με τον χρηματοοικονομικό και επενδυτικό γραμματισμό.

Προτεινόμενα μέτρα:

- *Η Επιτροπή, από κοινού με τα κράτη μέλη, θα δημιουργήσει έως το πρώτο τρίμηνο του 2026 ένα δίκτυο έγκριτων «πρεσβευτών του χρηματοοικονομικού γραμματισμού» για την προώθηση του διαλόγου σε εθνικό επίπεδο. Αυτά τα καταξιωμένα δημόσια πρόσωπα θα συμβάλουν στην προώθηση του χρηματοοικονομικού γραμματισμού ως εθνικού και ευρωπαϊκού στόχου, συνδέοντάς τον με την ιδιαίτερη κατάσταση που επικρατεί στο κράτος μέλος.*
- *Η Επιτροπή θα διεξαγάγει εκτεταμένη επικοινωνιακή εκστρατεία και εκστρατεία στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, η οποία θα απευθύνεται σε διάφορες ομάδες, συμπεριλαμβανομένων των νέων, των παιδιών και των ενάλωτων ομάδων. Εκτός αυτού, η εκστρατεία θα ευαισθητοποιήσει το κοινό σχετικά με τα χρηματοδοτικά προγράμματα της ΕΕ για τη στήριξη των εθνικών στρατηγικών και πρωτοβουλιών για τον χρηματοοικονομικό γραμματισμό. Η Επιτροπή μπορεί επίσης να συμβάλει στον προσδιορισμό συγκεκριμένων αναγκών ή τομέων προτεραιότητας και να προωθήσει συγκεκριμένες πρωτοβουλίες σε εθνικό επίπεδο για την αύξηση της εμπέλειας και του αντικτύπου τους.*
- *Η Επιτροπή θα διοργανώσει δημόσιες εκδηλώσεις με επίκεντρο τον χρηματοοικονομικό γραμματισμό και τον ρόλο του στη στήριξη της οικονομικής ευημερίας, στο πλαίσιο ευρύτερων πρωτοβουλιών ευαισθητοποίησης.*

γ. Παρακολούθηση της προόδου και αξιολόγηση των επιπτώσεων

Η παρακολούθηση της προόδου και η αξιολόγηση των επιπτώσεων θα είναι ζωτικής σημασίας για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των δράσεων χρηματοοικονομικού γραμματισμού. Στα συμπεράσματά του σχετικά με τις χρηματοοικονομικές γνώσεις, το Συμβούλιο συνέστησε στα κράτη μέλη να λάβουν μέτρα για να ενισχύσουν τις προσπάθειες παρακολούθησης και αξιολόγησης ⁽¹⁷⁾. Η Ευρωομάδα σε διευρυμένη σύνθεση αποφάσισε ότι θα διενεργεί τακτικά διαρθρωμένη παρακολούθηση για την αξιολόγηση των επιδόσεων των ευρωπαϊκών κεφαλαιαγορών και την παρακολούθηση της προόδου της Ένωσης Κεφαλαιαγορών (CMU), συμπεριλαμβανομένου του επιπέδου χρηματοοικονομικού γραμματισμού ⁽¹⁸⁾.

Για να στηρίξει αυτές τις προσπάθειες, η Επιτροπή θα διεξαγάγει το 2027 δεύτερη έρευνα του Έκτακτου Ευρωβαρόμετρου σχετικά με τον χρηματοοικονομικό γραμματισμό και θα συνεχίσει να το πράττει τακτικά στη συνέχεια. Συγκρίνοντας τα αποτελέσματα της έρευνας με τα αποτελέσματα του Έκτακτου Ευρωβαρόμετρου του 2023, οι εξελίξεις και η πρόοδος του χρηματοοικονομικού γραμματισμού σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ μπορούν να

¹⁷ Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2024), *Ένωση Κεφαλαιαγορών: Έγκριση συμπερασμάτων του Συμβουλίου σχετικά με τις χρηματοοικονομικές γνώσεις* (δελτίο Τύπου, 14 Μαΐου 2024). Διατίθεται [στο διαδίκτυο] στη διεύθυνση: <https://www.consilium.europa.eu/el/press/press-releases/2024/05/14/capital-markets-union-council-approves-conclusions-on-financial-literacy/>.

¹⁸ Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2024), *Πλαίσιο παρακολούθησης της Ένωσης Κεφαλαιαγορών*. Διατίθεται [στο διαδίκτυο] στη διεύθυνση: https://www.consilium.europa.eu/media/klj90mvi/cmu_monitoring-framework.pdf.

παρακολουθούνται μέσω ενός κοινού πλαισίου μέτρησης⁽¹⁹⁾. Εκτός από τη συλλογή συγκριτικών στοιχείων σε σχέση με την έρευνα του 2023, η Επιτροπή θα εξετάσει το ενδεχόμενο να συμπεριλάβει πρόσθετες ερωτήσεις σχετικά με θέματα όπως η δημιουργία προϋπολογισμού και η αποταμίευση, η προετοιμασία και ο σχεδιασμός της συνταξιοδότησης, η χρηματοοικονομική ανθεκτικότητα και η ασφαλιστική κάλυψη, αποφεύγοντας παράλληλα την αλληλεπικάλυψη με πληροφορίες που έχουν ήδη συλλεχθεί μέσω εναλλακτικών ερευνών. Τα δεδομένα αυτά θα στηρίζουν την ανάλυση της χρηματοοικονομικής συμπεριφοράς και θα παράσχουν πληροφορίες σχετικά με τη συσχέτιση μεταξύ των επιπέδων χρηματοοικονομικού γραμματισμού και χρηματοοικονομικής ευημερίας, με συνεκτίμηση των διαστάσεων του φύλου και της ηλικίας. Θα συμβάλουν επίσης στον εντοπισμό τομέων στους οποίους θα ήταν ιδιαίτερα χρήσιμο να αναληφθούν πρωτοβουλίες χρηματοοικονομικού γραμματισμού. Η Επιτροπή ενθαρρύνει επίσης τα κράτη μέλη να συμμετάσχουν σε άλλες διεθνείς έρευνες σχετικά με τον χρηματοοικονομικό γραμματισμό.

Εκτός από την παρακολούθηση των επιπέδων χρηματοοικονομικού γραμματισμού στην ΕΕ, είναι επίσης σημαντικό να **παρακολουθείται η εφαρμογή** των καθιερωμένων βέλτιστων πρακτικών στα κράτη μέλη. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή προτείνει να συμπληρωθεί η διαδικασία ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών με μηχανισμό υποβολής εκθέσεων στην Ευρωμάδα σε διευρυμένη σύνθεση. Επιπλέον, η Επιτροπή θα συνεργαστεί με τα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη για την παρακολούθηση της εφαρμογής του κώδικα δεοντολογίας της ΕΕ για τους ιδιωτικούς και τους μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς.

Η αυστηρή αξιολόγηση των πρωτοβουλιών χρηματοοικονομικού γραμματισμού είναι καίριας σημασίας για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητάς τους, μεταξύ άλλων όσον αφορά την επίτευξη αλλαγών συμπεριφοράς και τον προσδιορισμό βέλτιστων πρακτικών. Η Επιτροπή ενθαρρύνει τα σχετικά **ενδιαφερόμενα μέρη⁽²⁰⁾ να αξιοποιήσουν το εκπαιδευτικό εργαστήριο της Επιτροπής σχετικά με τις επενδύσεις σε ποιοτική εκπαίδευση και κατάρτιση** για την αξιολόγηση των πρωτοβουλιών χρηματοοικονομικού γραμματισμού. Επιπλέον, η Επιτροπή δεσμεύεται να **στηρίζει την ανάπτυξη και την υιοθέτηση εργαλείων αξιολόγησης από τα κράτη μέλη**. Τα υφιστάμενα εργαλεία, όπως η μεθοδολογία του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Καινοτομίας και Τεχνολογίας⁽²¹⁾ για τις αξιολογήσεις και το έργο του ΟΟΣΑ στον τομέα αυτό, μπορούν να χρησιμεύσουν ως πρότυπο, ενώ οι ανταλλαγές βέλτιστων πρακτικών μπορούν να αποτελέσουν ευκαιρία για διεξοδικότερη συζήτηση, μεταξύ

¹⁹ Για μια επισκόπηση, βλ. Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2023). *European Financial Stability and Integration Review 2023* [Επισκόπηση της ευρωπαϊκής χρηματοπιστωτικής σταθερότητας και ολοκλήρωσης 2023]. Διατίθεται [στο διαδίκτυο] στη διεύθυνση: https://finance.ec.europa.eu/document/download/ffc80aa7-96a8-4500-b7a5-eaf1f8e607cf_en?filename=european-financial-stability-and-integration-review-2023_en_0.pdf.

²⁰ Το εργαστήριο προωθεί πρακτικές αξιολόγησης της εκπαιδευτικής πολιτικής στην ΕΕ. Προσφέρει μαθήματα γενικής κατάρτισης, εξατομικευμένη τεχνική υποστήριξη για την αξιολόγηση των πολιτικών, συμπεριλαμβανομένης βοήθειας για τον σχεδιασμό διαδικασίας αξιολόγησης, και δωρεάν μελέτες αξιολόγησης των επιπτώσεων των εκπαιδευτικών πολιτικών με αντιπαραδείγματα για επιλεγμένα έργα. Στο εργαστήριο μπορούν να συμμετέχουν οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής και τα μέλη της κοινωνίας των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών εταίρων και των επαγγελματιών του τομέα της εκπαίδευσης. Για περισσότερες πληροφορίες, βλ.: Ευρωπαϊκή Επιτροπή· Γενική Διεύθυνση Εκπαίδευσης, Νεολαίας, Αθλητισμού και Πολιτισμού (2022). *Εκπαιδευτικό εργαστήριο: Επενδύσεις σε ποιοτική εκπαίδευση και κατάρτιση*. Διατίθεται [στο διαδίκτυο] στη διεύθυνση: <https://education.ec.europa.eu/focus-topics/improving-quality/learning-lab>.

²¹ Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας (2022). *Στρατηγική παρακολούθησης και αξιολόγησης του EIT για την περίοδο 2022-2027*. Διατίθεται [στο διαδίκτυο] στη διεύθυνση: https://www.eit.europa.eu/sites/default/files/eit_monitoring_and_evaluation_strategy_2022-2027_1.pdf.

άλλων σχετικά με μεθοδολογίες και δείκτες για τη μέτρηση συγκεκριμένων αποτελεσμάτων και αλλαγών συμπεριφοράς (όπως τα αυξημένα ποσοστά αποταμίευσης, η χρήση ψηφιακών πλατφορμών, η ασφαλιστική κάλυψη, η συμμετοχή σε συμπληρωματικές συντάξεις ή τα επίπεδα συμμετοχής στις κεφαλαιαγορές).

Τέλος, ο χρηματοοικονομικός γραμματισμός κατέχει εξέχουσα θέση στις ανά χώρα εκθέσεις του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου του 2025, με βάση και τα έργα του Μέσου Τεχνικής Υποστήριξης. Η Επιτροπή θα συνεχίσει να αξιολογεί τις εξελίξεις όσον αφορά τον χρηματοοικονομικό γραμματισμό σε κάθε έκθεση χώρας στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου. Η ανάλυση σε αυτές τις εκθέσεις θα μπορούσε να βασίζεται στις προαναφερθείσες έρευνες του Ευρωβαρόμετρου σχετικά με τα επίπεδα χρηματοοικονομικού γραμματισμού. Η ανάλυση θα αξιοποιείται στο περιεχόμενο των εκθέσεων ανά χώρα και μπορεί να τροφοδοτεί με στοιχεία τις πιθανές ειδικές ανά χώρα συστάσεις.

Προτεινόμενα μέτρα:

- *Η Επιτροπή θα διεξαγάγει το 2027 δεύτερη έρευνα του Έκτακτου Ευρωβαρόμετρου σχετικά με την παρακολούθηση των επιπέδων χρηματοοικονομικού γραμματισμού στην ΕΕ και θα συνεχίσει να το πράττει τακτικά στη συνέχεια. Για να βελτιωθεί ακόμα περισσότερο η παρακολούθηση, η Επιτροπή ενθαρρύνει επίσης τα κράτη μέλη να συμμετάσχουν σε διεθνείς έρευνες σχετικά με τον χρηματοοικονομικό γραμματισμό.*
- *Η Επιτροπή θα στηρίζει την ανάπτυξη και την υιοθέτηση εργαλείων αξιολόγησης από τα κράτη μέλη, μεταξύ άλλων συζητώντας τη χρήση των εν λόγω εργαλείων κατά την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών. Η Επιτροπή θα ενθαρρύνει επίσης τα ενδιαφερόμενα μέρη να χρησιμοποιήσουν το εκπαιδευτικό εργαστήριο της Επιτροπής σχετικά με τις επενδύσεις σε ποιοτική εκπαίδευση και κατάρτιση για την αξιολόγηση των πρωτοβουλιών τους για τον χρηματοοικονομικό γραμματισμό.*
- *Η Επιτροπή εξετάζει ήδη και θα συνεχίσει να εξετάζει ζητήματα του χρηματοπιστωτικού τομέα, συμπεριλαμβανομένου του χρηματοοικονομικού γραμματισμού, στο πλαίσιο της διαδικασίας του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου. Όπου κρίνεται σκόπιμο, η Επιτροπή μπορεί να προτείνει ειδικές ανά χώρα συστάσεις σ' αυτούς τους τομείς.*

δ. Χρηματοδότηση πρωτοβουλιών για τον χρηματοοικονομικό γραμματισμό, συμπεριλαμβανομένης της έρευνας

Η εξασφάλιση χρηματοδότησης για πρωτοβουλίες χρηματοοικονομικού γραμματισμού θα είναι ζωτικής σημασίας. Η υλοποίηση ολοκληρωμένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων και πρωτοβουλιών που μπορούν να καλύψουν τις ποικίλες ανάγκες του πληθυσμού προϋποθέτει την κατάλληλη χρηματοδότηση.

Η Επιτροπή ενθαρρύνει τα κράτη μέλη, κατά την εφαρμογή της παρούσας στρατηγικής για τον χρηματοοικονομικό γραμματισμό, να αξιοποιήσουν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τους υφιστάμενους διαύλους χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων του προγράμματος Erasmus+, του προγράμματος για την ενιαία αγορά, του Μέσου Τεχνικής Υποστήριξης και του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+, για τη χρηματοδότηση πρωτοβουλιών χρηματοοικονομικού γραμματισμού στο πλαίσιο του τρέχοντος πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ).

Παρότι η Επιτροπή έχει χρηματοδοτήσει πρωτοβουλίες χρηματοοικονομικού γραμματισμού μέσω διαφόρων προγραμμάτων⁽²²⁾, μια πιο δομημένη και συντονισμένη προσέγγιση θα μπορούσε να διευκολύνει τα ενδιαφερόμενα μέρη να εντοπίσουν τις σχετικές πηγές χρηματοδότησης. **Η δημιουργία ειδικού ιστοτόπου από την Επιτροπή με αξιοποίηση των υφιστάμενων εργαλείων**, ο οποίος θα παρέχει ολοκληρωμένη επισκόπηση των σχετικών διαύλων χρηματοδότησης της ΕΕ για τον χρηματοοικονομικό γραμματισμό, θα αυξήσει την προβολή των πηγών χρηματοδότησης και θα ενισχύσει την υλοποίηση πρωτοβουλιών χρηματοοικονομικού γραμματισμού και ερευνητικών έργων.

Η ακαδημαϊκή έρευνα μπορεί να προωθήσει τους στόχους του χρηματοοικονομικού γραμματισμού με διάφορους τρόπους⁽²³⁾. Στο πλαίσιο αυτό, στα συμπεράσματα του 2024 σχετικά με τις χρηματοοικονομικές γνώσεις, το Συμβούλιο συνιστά στην Επιτροπή να διευκολύνει τις ευκαιρίες έρευνας και καλεί την Επιτροπή, τα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη να ενισχύσουν την έρευνα και τη συνεργασία μέσω της εξέτασης ευκαιριών χρηματοδότησης για τη βελτίωση των χρηματοοικονομικών γνώσεων στην ΕΕ. Η Επιτροπή θα προωθήσει τη χρήση της υφιστάμενης χρηματοδότησης για πρωτοβουλίες και ερευνητικά έργα σχετικά με τον χρηματοοικονομικό γραμματισμό. Επιπλέον, η Επιτροπή θα **προωθήσει τη χρήση των πλαισίων ικανοτήτων χρηματοοικονομικού γραμματισμού στον σχεδιασμό πρωτοβουλιών και ερευνητικών έργων χρηματοοικονομικού γραμματισμού που αναζητούν χρηματοδότηση από την ΕΕ**, στηρίζοντας έτσι την εφαρμογή των εν λόγω πλαισίων. Στόχος της παρούσας στρατηγικής είναι να συμπληρώσει τις εθνικές ευκαιρίες χρηματοδότησης του χρηματοοικονομικού γραμματισμού και όχι να τις αντικαταστήσει.

²² Μεταξύ άλλων μέσω της εμβληματικής πρωτοβουλίας για τον ψηφιακό χρηματοοικονομικό γραμματισμό στο πλαίσιο του TSI, του Erasmus+ και του EKT+, καθώς και του προγράμματος για την ενιαία αγορά. Επιπλέον, πολλά έργα χρηματοοικονομικού γραμματισμού χρηματοδοτούνται και σε εθνικό επίπεδο από δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς.

²³ Μπορεί να συμβάλει στην αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των εθνικών στρατηγικών χρηματοοικονομικού γραμματισμού και στην τεκμηρίωση των εκθέσεων ανά χώρα στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου (βλ. ενότητα γ). Μπορεί επίσης να προσδιορίσει βέλτιστες πρακτικές μέσω διακρατικών πρωτοβουλιών, υπερβαίνοντας την τοπική εστίαση των εθνικών πρωτοβουλιών η οποία ενδέχεται να παρεμποδίζει την υλοποίηση εθνικών πρωτοβουλιών σε χώρες με διαφορετικά θεσμικά, κοινωνικά και δημογραφικά χαρακτηριστικά. Επιπλέον, μπορεί να στηρίξει την εφαρμογή των εθελοντικών πλαισίων ικανοτήτων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής / του ΟΟΣΑ–INFE στον τομέα του χρηματοοικονομικού γραμματισμού με την ανάπτυξη και δοκιμή εκπαιδευτικού υλικού βασισμένου στις ικανότητες. Το υλικό αυτό θα διευκόλυε την ενσωμάτωση του πλαισίου για τη νεολαία στα προγράμματα σπουδών, καθώς τα σχολεία συχνά δεν διαθέτουν την αναγκαία εμπειρογνώση για την ανάπτυξη αυστηρών αξιολογήσεων και τον προσδιορισμό βέλτιστων πρακτικών (βλ. ενότητα α και ενότητα γ).

Στο μέλλον, όπως αναφέρεται και στην πρόταση της Επιτροπής για το ΠΔΠ, τα σχέδια εθνικής και περιφερειακής εταιρικής σχέσης αναμένεται να στηρίξουν, μεταξύ άλλων, μέτρα, συμπεριλαμβανομένων μεταρρυθμίσεων, για την προώθηση της Ένωσης Αποταμιεύσεων και Επενδύσεων και την προώθηση της ανάπτυξης επιλογών χρηματοδότησης με βάση την αγορά. Τα μέτρα αυτά μπορεί να περιλαμβάνουν και δράσεις για τον χρηματοοικονομικό γραμματισμό.

Προτεινόμενα μέτρα:

- *Η Επιτροπή θα δημιουργήσει ιστότοπο για να βοηθήσει τα ενδιαφερόμενα μέρη να βρίσκουν πληροφορίες σχετικά με τους υφιστάμενους διαύλους χρηματοδότησης της ΕΕ για πρωτοβουλίες και έρευνα που αφορούν τον χρηματοοικονομικό γραμματισμό. Η Επιτροπή καλεί επίσης τα κράτη μέλη να βελτιώσουν την προβολή των εθνικών διαύλων χρηματοδότησης για πρωτοβουλίες χρηματοοικονομικού γραμματισμού και να τους καταστήσουν εύκολα προσβάσιμους για τα ενδιαφερόμενα μέρη.*
- *Η Επιτροπή θα προωθήσει, κατά περίπτωση, τη χρήση των πλαισίων ικανοτήτων στον τομέα του χρηματοοικονομικού γραμματισμού στον σχεδιασμό πρωτοβουλιών και ερευνητικών έργων χρηματοοικονομικού γραμματισμού, συμπεριλαμβανομένων όσων μπορούν να λάβουν χρηματοδότηση από την ΕΕ.*
- *Η Επιτροπή θα ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τους υφιστάμενους και μελλοντικούς διαύλους χρηματοδότησης, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο του τρέχοντος ΠΔΠ, όπως το Erasmus+, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το πρόγραμμα για την ενιαία αγορά και το Μέσο Τεχνικής Υποστήριξης.*

3. Συμπεράσματα και επόμενα βήματα

Στο επίκεντρο της παρούσας στρατηγικής για τον χρηματοοικονομικό γραμματισμό βρίσκεται η θεμελιώδης δέσμευση για στήριξη των πολιτών στη διαχείριση της οικονομικής τους ευημερίας. Ο χρηματοοικονομικός γραμματισμός έχει τη δυνατότητα να ανοίξει τον δρόμο προς μια καλύτερη ζωή: από την πρόληψη της υπερχρέωσης και την εξασφάλιση σταθερής στέγασης έως τον σχεδιασμό της συνταξιοδότησης και την αντιμετώπιση απρόβλεπτων προκλήσεων με ανθεκτικότητα. Αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο της προσωπικής ενδυνάμωσης, της οικονομικής ένταξης και της μακροπρόθεσμης ευημερίας για όλους, προς όφελος των κοινοτήτων και της ευρύτερης οικονομίας. Εφοδιάζοντας τους πολίτες με τις γνώσεις, τις δεξιότητες και την αυτοπεποίθηση που απαιτούνται ώστε να λαμβάνουν τεκμηριωμένες χρηματοοικονομικές αποφάσεις, δεν συμβάλλουμε μόνο στην αύξηση της οικονομικής ανεξαρτησίας τους —καλλιεργούμε μια ανθεκτική, συμπεριληπτική και μελλοντοστρεφή κοινωνία στην οποία οι πολίτες μπορούν να ευημερήσουν. Είναι απαραίτητο να δράσουμε άμεσα, ιδίως δεδομένου ότι ο πλήρης αντίκτυπος οποιασδήποτε στρατηγικής για τον χρηματοοικονομικό γραμματισμό δεν θα είναι άμεσος και θα γίνει αντιληπτός μόνο με την πάροδο του χρόνου, καθώς οι άνθρωποι προσαρμόζουν τη συμπεριφορά τους.

Η επόμενη φάση θα επικεντρωθεί στην αποτελεσματική εφαρμογή της στρατηγικής, με ιδιαίτερη έμφαση στη διαρθρωμένη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και των βασικών

ενδιαφερόμενων μερών, ώστε να μεγιστοποιηθεί ο αντίκτυπος των υπό εξέλιξη και μελλοντικών πρωτοβουλιών.

Θα θεσπιστεί ένα ισχυρό πλαίσιο παρακολούθησης της προόδου, με τη χρήση υφιστάμενων εργαλείων, όπως η έρευνα του Έκτακτου Ευρωβαρόμετρου, οι διαδικασίες παρακολούθησης της Ευρωομάδας και η ειδική ανά χώρα παρακολούθηση στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου. Η Επιτροπή θα αξιολογήσει την εφαρμογή της στρατηγικής για τον χρηματοοικονομικό γραμματισμό στο ευρύτερο πλαίσιο της προγραμματισμένης ενδιάμεσης επανεξέτασης της στρατηγικής για την Ένωση Αποταμιεύσεων και Επενδύσεων το 2027. Η επανεξέταση αυτή θα είναι μια καίρια ευκαιρία για τον εντοπισμό τυχόν προκλήσεων στην εφαρμογή της στρατηγικής και τη βελτίωσή της, ανάλογα με τις ανάγκες, ώστε να διασφαλιστεί ότι εξακολουθεί να είναι κατάλληλη για τον σκοπό της και αποτελεσματική.

Η αλληλεπίδραση με τα ενδιαφερόμενα μέρη θα παραμείνει καθοριστική, με τη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα, των οργανώσεων καταναλωτών και ιδιωτών επενδυτών, των κοινωνικών εταίρων και των διεθνών εταίρων για την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και την ευθυγράμμιση των προσπαθειών. Στις εκθέσεις που θα υποβάλλονται τακτικά θα παρέχεται ενημέρωση για τις εξελίξεις και θα ζητείται ανατροφοδότηση για την τεκμηρίωση μελλοντικών δράσεων. Τέλος, τα ευρήματα της παρακολούθησης και της αξιολόγησης θα τροφοδοτούν τον μακροπρόθεσμο σχεδιασμό, διασφαλίζοντας ότι ο χρηματοοικονομικός γραμματισμός παραμένει βασική προτεραιότητα των πλαισίων πολιτικής και χρηματοδότησης της ΕΕ.

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ: Πίνακας δράσεων

Πυλώνας	Προτεινόμενη δράση	Ημερομηνία
Συντονισμός και βέλτιστες πρακτικές	Τακτικές συνεδριάσεις για θέματα χρηματοοικονομικού γραμματισμού των αρμόδιων κυβερνητικών ομάδων εμπειρογνομόνων για τον συντονισμό των προσπαθειών επικοινωνίας, ευαισθητοποίησης, παρακολούθησης, αξιολόγησης και χρηματοδότησης των πρωτοβουλιών χρηματοοικονομικού γραμματισμού.	Από το 1ο τρίμηνο 2026
	Προσδιορισμός θεματικών τομέων προτεραιότητας και ανταλλαγές «βέλτιστων πρακτικών» μεταξύ των εμπειρογνομόνων των κρατών μελών για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση πρωτοβουλιών χρηματοοικονομικού γραμματισμού.	Τέταρτο τρίμηνο 2026
	Εκδήλωση σε υπουργικό επίπεδο σχετικά με τον χρηματοοικονομικό γραμματισμό ώστε να γίνει απολογισμός της προόδου που έχει επιτευχθεί όσον αφορά την εφαρμογή και διάδοση των βέλτιστων πρακτικών, καθώς και για να εξεταστούν βασικές αναδυόμενες τάσεις.	Από το 2027
	Ανάπτυξη ενός εθελοντικού ευρωπαϊκού κώδικα δεοντολογίας βάσει αρχών για τους ιδιωτικούς και τους μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς σε συνεργασία με τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη.	Πρώτο τρίμηνο 2027
	Τακτικά εργαστήρια με ενδιαφερόμενα μέρη του ιδιωτικού και του μη κερδοσκοπικού τομέα με σκοπό τη διευκόλυνση των ανταλλαγών, την ενίσχυση της συνεργασίας και την προώθηση της δημιουργίας μιας πανευρωπαϊκής κοινότητας επαγγελματιών του χρηματοοικονομικού γραμματισμού.	Από το 2026
Επικοινωνία και ευαισθητοποίηση	Δημιουργία ενός δικτύου «πρεσβευτών του χρηματοοικονομικού γραμματισμού» με τα κατάλληλα προσόντα για την ενίσχυση του διαλόγου σε εθνικό επίπεδο και την προώθηση του χρηματοοικονομικού γραμματισμού ως εθνικού και ευρωπαϊκού στόχου, ανάλογα με το ιδιαίτερο πλαίσιο του κάθε κράτους μέλους.	Πρώτο τρίμηνο 2026
	Εκστρατεία επικοινωνίας και μέσων κοινωνικής δικτύωσης σε επίπεδο ΕΕ σχετικά με τον χρηματοοικονομικό γραμματισμό, η οποία θα απευθύνεται σε διάφορες ομάδες χρηστών, συμπεριλαμβανομένων των νέων, των παιδιών και των ευάλωτων ομάδων.	Από το 2026
	Διοργάνωση δημόσιων εκδηλώσεων με επίκεντρο τον χρηματοοικονομικό γραμματισμό και τον ρόλο του στη στήριξη της οικονομικής ευημερίας, στο πλαίσιο ευρύτερων πρωτοβουλιών ευαισθητοποίησης.	Από το 2026

Παρακολούθηση της προόδου και αξιολόγηση των επιπτώσεων	Δεύτερη έρευνα του Έκτακτου Ευρωβαρόμετρου για την παρακολούθηση των επιπέδων χρηματοοικονομικού γραμματισμού στην ΕΕ. Στη συνέχεια, η Επιτροπή θα συνεχίσει να διενεργεί τακτικά τέτοιες έρευνες.	Από το 2027
	Στήριξη της ανάπτυξης και της υιοθέτησης εργαλείων αξιολόγησης από τα κράτη μέλη. Η Επιτροπή θα ενθαρρύνει επίσης τα ενδιαφερόμενα μέρη να χρησιμοποιήσουν το εκπαιδευτικό εργαστήριο της Επιτροπής σχετικά με τις επενδύσεις σε ποιοτική εκπαίδευση και κατάρτιση για την αξιολόγηση των πρωτοβουλιών τους για τον χρηματοοικονομικό γραμματισμό.	Από το 2026
	Συμπερίληψη του χρηματοοικονομικού γραμματισμού στη διαδικασία του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου για την προώθηση συνεκτικής αξιολόγησης και πιθανών ειδικών ανά χώρα συστάσεων.	Σε εξέλιξη
Χρηματοδότηση πρωτοβουλιών για τον χρηματοοικονομικό γραμματισμό, συμπεριλαμβανομένης της έρευνας	Ιστότοπος που θα βοηθά τα ενδιαφερόμενα μέρη να βρίσκουν πληροφορίες σχετικά με τους υφιστάμενους διαύλους χρηματοδότησης της ΕΕ για πρωτοβουλίες και έρευνα που αφορούν τον χρηματοοικονομικό γραμματισμό.	Τέταρτο τρίμηνο 2026
	Προώθηση της χρήσης των πλαισίων ικανοτήτων στον τομέα του χρηματοοικονομικού γραμματισμού για τον σχεδιασμό πρωτοβουλιών και ερευνητικών έργων χρηματοοικονομικού γραμματισμού, συμπεριλαμβανομένων όσων μπορούν να λάβουν χρηματοδότηση από την ΕΕ.	Σε εξέλιξη
	Η Επιτροπή θα ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τους υφιστάμενους και μελλοντικούς διαύλους χρηματοδότησης, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο του τρέχοντος ΠΔΠ, όπως το Erasmus+, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το πρόγραμμα για την ενιαία αγορά και το Μέσο Τεχνικής Υποστήριξης.	